

[Ingerlise Koefoed]

af biblioteksforholdene og bibliotekssamarbejdet, end det i hvert fald er mit indtryk virkeligheden opviser.

Uddannelse og forskning er ord, som alle de politiske partier har en mening om, og som de betragter som vigtige. Hver for sig har vi en opfattelse af uddannelsens betydning for deltagelse i samfundsliv, arbejdsliv og for udviklingen af den enkeltes opfattelse af demokrati og den enkeltes mulighed for at ændre samfundet. Hver for sig har vi vel også en opfattelse af, hvordan uddannelsespolitikken bør tilrettelægges, og hvilket indhold der skal lægges i uddannelserne.

Uanset forskellige målsætninger og forskellige meninger er de fleste af os opmærksom på, at tilgangen til et bredt, alsidigt og kvalitativt uddannelsesmateriale er af stor betydning både for de studerende og for samfundsudviklingen. Vi ved også, at der er sket en kolossal forandring af uddannelsernes form, som stiller helt anderledes krav end hidtil til materialeforsyningen.

Tidligere var det stort set alene lærebogen og den enkelte lærers opfattelse af stoffet, der gav eleverne indsigt i området, og det var næsten udelukkende forskerne, der arbejdede med kildemateriale og supplerende materiale. I dag sker indlæringen på alle niveauer, fra børnehaveklasse til de øverste trin på uddannelsesstigen, gennem grundlæggende lærebøger, gennem elevernes selvstændige arbejde med stoffet ud over lærebøgerne og uden for klassen. Der er altså brug for en bred vifte af indfaldsvinkler, og hvor skal elever og lærere finde den?

I folkeskolen henter elever og lærere, som undervisningsministeren også sagde det, det meste af det supplerende materiale i det obligatoriske skolebibliotek, som i samarbejde med det øvrige bibliotekssystem hjælper med at finde frem til det, der er brug for, og i øvrigt forsøger at lære lærere og elever, hvordan de selv kan søge.

I nogle gymnasier går lærere og elever til gymnasiebiblioteket, som i øvrigt har de samme opgaver som folkeskolens biblioteker, men det er langt fra alle gymnasier, der har rigtige biblioteker og en arbejdskraft, som kan klare biblioteksopgaverne.

Og hvor går sygeplejeeleven, efg-eleven, den teknikumstuderende, den, der læser hf på enkeltfagskursus, hen for at udbygge sin praktiske og teoretiske uddannelse med mere

stof end det, der gives i lærer/elevsituationen? På det stedlige skolebibliotek, som skule findes på uddannelsesinstitutionen og skulle have de samme opgaver som folkeskolens skolebibliotek? Ak ja, som oftest forgæves, for der findes intet skolebibliotek, eller, hvis det findes, er det tilfældigt og middelmådigt. Så går vejen som omtalt til det lokale folkebibliotek, som mangler penge og arbejdskraft og i øvrigt ikke er forpligtet til at klare grundlæggende materialeforsyningsopgaver for elever og lærere fra alverdens ungdoms- og mellemuddannelser.

Måske bevæger lærerne eller eleverne sig også hen til forskningsbiblioteket, der som oftest er endnu fjernere fra at kunne påtage sig basishjælpfunktionerne for denne gruppe af skoler. Det har mere end nok med at klare de studerende og lærerne fra de højere uddannelser, som de i øvrigt på grund af konstant penge- og ressourcemangel så godt som aldrig rigtig har kunnet tilfredsstille.

At klare ungdoms- og mellemuddannelsernes biblioteksbehov kræver en fælles indsats fra undervisnings- og biblioteksside og fælles overvejelser i de to ministerier, som har med området at gøre: undervisningsministeriet og kulturministeriet.

Specialudvalg 3 under Bibliotekskommissionen havde sin løsning, og det er endda en meget fornem, men også meget forkromet og dyr løsning på problemerne: hver eneste uddannelsesinstitution skulle have et fast skolebibliotek, der kunne klare den såkaldte biblioteksmæssige grundfunktion for uddannelsen. Når grundfunktionen så var i orden, dvs. når skolen havde det materiale, der oftest blev anvendt i den daglige undervisning, kunne det supplerende materiale hentes udefra gennem et samarbejde mellem undervisningsinstitutionens bibliotek og lærere og folkebiblioteket og folkebibliotekets personale eller et andet offentligt bibliotek. Kun for den almene fritidsundervisning skulle folkebiblioteket påtage sig også at klare grundfunktionen.

Dette forslag blev godt modtaget i politiker- og bibliotekskredse, men siden er der ikke sket så forfærdelig meget. Lærerseminarierne har fået en nogenlunde tilfredsstillende biblioteksbetjening; pædagogseminarierne så godt som ingen. Gymnasiebiblioteker, som er indrettet på folkebiblioteksbetingelser i samarbejde med folkebibliotekerne, findes